

Kielce, dn. 21.01.2005 r.

Znak: WK –060/72/320/2005

Pan Stefan Pacak
Kierownik Powiatowego Zakładu Usług
Starostwa Powiatowego
w Kielcach

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 z późn. zm) oraz § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz.U. Nr 167 poz. 1747) przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Kielcach, w tym w Powiatowym Zakładzie Usług Starostwa Powiatowego w Kielcach w dniach od 10 listopada 2004 roku do 7 stycznia 2005 roku problemową kontrolę w zakresie gospodarki finansowej za okres 2003 roku i I półrocza 2004 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały wskutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Zakładu.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Zakładu.

1. Kontrola w zakresie spraw ogólnorganizacyjnych wykazała następujące nieprawidłowości:

a) dokumentacja opisująca zasady rachunkowości, w tym zakładowy plan kont wprowadzono do stosowania Zarządzeniem Nr 3/2000 z dnia 21 grudnia 2000 roku Kierownika Powiatowego Zakładu Usług Starostwa Powiatowego, opracowanym na podstawie zarządzenia Nr 46 Ministra Finansów z dnia 1 sierpnia 1995 roku w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych i gminnych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych, państwowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 14, poz. 60), które utraciło moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 2001 roku.

b) wprowadzona do stosowania dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości nie zawierała wszystkich niezbędnych elementów wymienionych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.), a mianowicie:

- określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych,
- metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego w zakresie w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru,

- zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont, ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,

- wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, opisu systemu informatycznego i przetwarzania danych, zawierających wykaz programów, procedur lub funkcji w zależności od struktury oprogramowania, a także opisu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów.

W przypadku omawianej jednostki Głównemu Księgowemu nie powierzono obowiązków i odpowiedzialności w zakresie wynikającym z przepisu art. 35 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Odpowiedzialność merytoryczną za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Główny Księgowy Zakładu oraz zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości: pełniący obowiązki Kierownika PZU do dnia 23 grudnia 2003 r. i pełniący obowiązki Kierownika Zakładu od dnia 31 grudnia 2003 roku.

Wniosek pokontrolny Nr 1

Opracować i wprowadzić do stosowania oraz na bieżąco aktualizować przyjęte przez Zakład zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2. Kontrola w zakresie ewidencjonowania kosztów wykazała, że koszty sprzedaży usług ujmowane były na kontach zespołu 4 - „koszty w układzie rodzajowym” zgodnie z klasyfikacją budżetową. Zakład nie stosował zasady ewidencji i rozliczania kosztów na kontach zespołu 5 – „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie”, co narusza § 12 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153 poz. 1752).

W szczególności zaś konta zespołu 5 winny zapewnić ustalenie struktury kosztów poszczególnych typów lub odmian prowadzonej działalności, w tym także według miejsc ich powstawania na podstawie kalkulacji kosztów .

Do kont zespołu 5 winna być prowadzona ewidencja szczegółowa umożliwiająca ustalenie struktury kosztów w sposób ułatwiający ich analizę i kontrolę.

Odpowiedzialność merytoryczną za zaniechanie prowadzenie ewidencji księgowej na kontach zespołu 5 ponosi Główny Księgowy oraz były i obecny Kierownik Zakładu.

Wniosek pokontrolny Nr 2

Zaprowadzić ewidencję kont zespołu 5 „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie” stosownie do prowadzonej przez gospodarstwo pomocnicze sprzedaży usług.

3. Na podstawie ewidencji księgowej kosztów i sprawozdania Rb-31 z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2003 roku stwierdzono, że wydatki stanowiące koszty działalności w stosunku do planu zostały przekroczone łącznie o kwotę 53.901,96 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdz.	§	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Kwota przekroc.	Uwagi
020	02002	4010	Wynagrodz. osob. prac	121 600,00	121 902,80	302,80	
020	02097		Wynagrodz. osob. prac	119 500,00	121 544,49	2 044,49	XII/03
710	71014		Wynagrodz. osob. prac	342 500,00	366 793,93	24 293,93	XII/03
			Razem	583 600,00	610 241,22	26 641,22	
020	02002	4040	dodatkw e w yn. rocz.	10 000,00	10 010,45	10,45	XII/03
710	71014		dodatkw e w yn. rocz.	29 500,00	30 437,51	937,51	XII/03
			Razem	39 500,00	40 447,96	947,96	
020	02002	4110	Składki ZUS	22 300,00	23 331,73	1 031,73	
020	02002		Składki ZUS	22 600,00	22 965,73	365,73	
710	71014		Składki ZUS	65 900,00	68 127,13	2 227,13	
			Razem	110 800,00	114 424,59	3 624,59	
020	02002	4120	Składki na Fun. Pr.	3 100,00	3 283,74	183,74	
020	02097		Składki na Fun. Pr.	3 200,00	3 228,44	28,44	
710	71014		Składki na Fun. Pr.	9 100,00	9 559,63	459,63	
750	75097		Składki na Fun. Pr.	9 100,00	9 561,67	461,67	
			Razem	24 500,00	25 633,48	1 133,48	
020	02097	3020	Wydat. osob nie zalicz. do w ynagr.	5 000,00	5 245,93	245,93	
020	02097	4210	Zakup mater. I w yp.	15 000,00	18 679,63	3 679,63	
020	02097	4260	Zakup energii	3 400,00	3 659,59	259,59	Nota z 7.01.04
020	02097	4270	Zakup usług remont.	11 000,00	12 923,06	1 923,06	
020	02097	4300	Zakup usług pozost.	11 000,00	13 567,19	2 567,19	
710	71014		Zakup usług pozost.	44 000,00	47 631,46	3 631,46	
750	75097		Zakup usług pozost.	23 500,00	25 800,56	2 300,56	
			Razem	78 500,00	86 999,21	8 499,21	
020	02002	4410	Podróże krajow e i rycz.	24 100,00	25 823,88	1 723,88	
020	02097		Podróże krajow e i rycz.	1 500,00	1 925,48	425,48	
710	71014		Podróże krajow e i rycz.	12 000,00	13 326,95	1 326,95	
750	75097		Podróże krajow e i rycz.	8 800,00	9 868,38	1 068,38	
			Razem	46 400,00	50 944,69	4 544,69	
020	02097	4430	Różne opłaty i skl.	500,00	1 033,00	533,00	
710	71014	4440	Odpis na ZFŚS	6 300,00	7 038,00	738,00	
020	02097	4530	Podat. VAT od zakup	500,00	566,26	66,26	
710	71014		Podat. VAT od zakup	3 000,00	3 480,03	480,03	
750	75097		Podat. VAT od zakup	2 700,00	3 285,31	585,31	
			Razem	6 200,00	7 331,60	1 131,60	
			Razem	930 700,00	984 601,96	53 901,96	

Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 92 pkt 3 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.), zgodnie z którymi dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem w sposób celowy i oszczędny.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższą nieprawidłowość ponosi Główny Księgowy Zakładu.

Czyn polegający na przekroczeniu zakresu upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 2 powołanej wyżej ustawy o finansach publicznych.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi kierownik Zakładu pełniący obowiązki do dnia 23 grudnia 2003 roku.

Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień zgodnie z planowanym przeznaczeniem.

4. W 2003 roku i I półrocza 2004 roku Zakład sfinansował z własnych przychodów zakup środków trwałych w postaci 4 zestawów komputerowych na ogólną wartość 17.377,11 zł. Wydatek został zaewidencjonowany w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 28 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z dokonaniem wydatku bez podstawy prawnej oraz zasady klasyfikacji paragrafów wydatków określone załącznikiem Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. Nr 68 poz.634 z późn. zm.), który nie daje możliwości ponoszenia wydatków inwestycyjnych przez gospodarstwa pomocnicze.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi były i obecny Kierownik Zakładu.

Wniosek pokontrolny Nr 4

Zaniechać dokonywania wydatków inwestycyjnych, w tym zakupów inwestycyjnych w postaci środków trwałych.

5. Kontrola w zakresie ustalenia wysokości wynagrodzenia akordowego zryczałtowanego dla pracowników zatrudnionych w Dziale Robót Geodezyjno-Kartograficznych wykazała następujące nieprawidłowości:

a) zgodnie z § 4 ust. 2 Regulaminu wynagradzania pracowników PZU, „wysokość wynagrodzenia akordowego zryczałtowanego wynosi 40% wartości przyjętego do wykonania zamówienia po odliczeniu wszystkich kosztów niezbędnych do wykonania prac geodezyjnych jak opłaty za rejestrację map, transport, materiały itp.”

Kontrola za miesiąc grudzień 2003 roku wykazała, że podstawa wynagrodzenia nie została pomniejszona o wszystkie występujące w tym okresie koszty bezpośrednie i pośrednie towarzyszące poszczególnym zamówieniom. W konsekwencji zawyżono koszty wynagrodzeń, które przekroczyły wartość określoną planem finansowym Zakładu.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza § 4 ust. 2 powołanego wyżej Regulaminu wynagradzania,

b) na podstawie ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 700 - „Sprzedaż usług za wykonane zlecenia dla geodezji” ustalono, że zaewidencjonowana sprzedaż usług za miesiąc grudzień 2003 roku wyniosła kwotę 103.860 zł, zaś do ustalenia funduszu płac przyjęto sprzedaż usług w kwocie 77.372 zł. Różnica w wartości sprzedaży stanowiąca kwotę 26.488 zł została zaliczona do ustalenia podstawy funduszu płac za miesiąc styczeń 2004 roku, co narusza art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi Kierownik Działu Robót Geodezyjno-Kartograficznych i Główny Księgowy oraz z tytułu nadzoru Kierownik Zakładu.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1. W 2005 roku przy ustalaniu podstawy wynagrodzenia akordowego zryczałtowanego bezwzględnie przestrzegać obowiązku odliczania wszystkich kosztów bezpośrednich i pośrednich.

5.2. Wystąpić do pracowników Działu Robót Geodezyjno-Kartograficznych o dobrowolny zwrot nadpłaconego wynagrodzenia za lata 2003 – 2004. W przypadku odmowy, należność wyegzekwować od osób, które ustaliły wynagrodzenie w zawyżonej wysokości, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

5.3. W księgach rachunkowych gospodarstwa pomocniczego ujmować wszystkie koszty dotyczące danego roku obrotowego.

6. Starostwo Powiatowe w Kielcach na podstawie umowy z dnia 01.04.2000 roku udostępniło Powiatowemu Zakładowi Usług pomieszczenia biurowe o powierzchni 85,60 m² i powierzchnię przynależną stanowiącą 37 m², tj. łącznie 122,60 m². w budynku będącym w jego władaniu, w którym mieści się siedziba PZU.

Aneksem z dnia 02.01.2001 roku wprowadzono zmiany do przedmiotowej umowy, polegające na zwiększeniu powierzchni użytkowej z 85,60 m² na 163,40 m² i powierzchni przynależnej z 37 m² na 71 m², tj. łącznie do 234,40 m² oraz począwszy od dnia 01.10.2002 roku zwolniono PZU z obowiązku uiszczania na rzecz jednostki macierzystej należności związanych z bieżącym utrzymaniem i obsługą lokali oraz kosztami eksploatacyjnymi. W konsekwencji Starostwo Powiatowe zaprzestało wystawiania na rzecz PZU not obciążeniowych z tytułu użytkowania pomieszczeń i kosztów eksploatacji.

Stwierdzona nieprawidłowość narusza zasadę samofinansowania określoną art. 20 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi były i obecny Kierownik Zakładu.

W czasie trwania niniejszej kontroli sporządzono kalkulację, z której wynika, że koszty za miesiąc listopad 2004 roku związane z utrzymaniem i eksploatacją przedmiotowych pomieszczeń stanowią kwotę 2.292,44zł.

Ustalenia kontroli potwierdzają, iż przy uwzględnieniu powyższych kosztów, wynik finansowy Zakładu za 2003 rok zamknąłby się stratą w wysokości około 27.187,56zł.

Wniosek pokontrolny Nr 6

Począwszy od 2005 roku w kosztach Zakładu ujmować koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją zajmowanych pomieszczeń.

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku Nr 55 poz. 577 z późn. zm.) wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Kierownika informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tut. Kolegium za pośrednictwem Prezesa Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Starosta Kielecki